

Dinas a Sir Abertawe

Cofnodion Cyfarfod Y Cyngor

**Cyfarfod Aml-Leoliad - Siambr y Cyngor, Neuadd y Ddinas /
MS Teams**

Dydd Iau, 12 Ionawr 2023 am 5.00 pm

Yn Bresennol: Y Cyngorydd J P Curtice (Cadeirydd) oedd yn llywyddu

Y Cyngorydd(wyr)

C Anderson
P M Black
A M Day
P Downing
C R Doyle
M Durke
C R Evans
V M Evans
E W Fitzgerald
R Francis-Davies
L S Gibbard
F M Gordon
K M Griffiths
J A Hale
T J Hennegan
C A Holley
P R Hood-Williams
B Hopkins
D H Hopkins
L James
O G James
Y V Jardine

Y Cyngorydd(wyr)

J W Jones
L R Jones
M H Jones
M Jones
S M Jones
E T Kirchner
H Lawson
A S Lewis
M B Lewis
P Lloyd
P M Matthews
P N May
C L Philpott
S Pritchard
A Pugh
K M Roberts
B J Rowlands
R V Smith
A H Stevens
R C Stewart
L G Thomas
W G Thomas

Y Cyngorydd(wyr)

G D Walker
L V Walton
T M White
R Fogarty
S Bennett
A Davis
H J Gwilliam
V A Holland
D H Jenkins
S Joy
S E Keeton
M W Locke
N L Matthews
J D McGettrick
F D O'Brien
A J O'Connor
J E Pritchard
M S Tribe
R A Williams
A J Jeffery

Swyddog(ion)

Huw Evans
Ben Smith
Samantha Woon
Martin Nicholls
Debbie Smith

Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd
Cyfarwyddwr Cyllid / Swyddog Adran 151
Swyddog Gwasanaethau Democrataidd
Prif Weithredwr
Dirprwy Brif Swyddog Cyfreithiol

Ymddiheuriadau am absenoldeb

Y Cyngorydd(wyr): P N Bentu, C M J Evans, N Furlong, E J King, R D Lewis,
W G Lewis a/ac D Phillips

Rhoddodd y Prif Swyddog Cyfreithiol gyngor ynghylch y buddiannau personol a rhagfarnol posib a allai fod gan gynghorwyr a/neu swyddogion ar yr agenda.

Atgoffodd Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd gynghorwyr a swyddogion y dylid llenwi'r daflen "Datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol" dim ond os oes gan y cynghorydd/swyddog gysylltiad i'w ddatgan. Nid oes angen dychwelyd taflenni os nad oes unrhyw beth i'w ddatgan. Hysbyswyd cynghorwyr a swyddogion hefyd y dylid datgan unrhyw fudd ar lafar ac yn ysgrifenedig ar y daflen.

Yn unol â darpariaethau'r Côd Ymddygiad a fabwysiadwyd gan Ddinas a Sir Abertawe, datganwyd y cysylltiadau canlynol:

- 1) Datganodd y Cynghorwyr P Lloyd ac A Pugh gysylltiad personol â Chofnod Rhif 104, "Mabwysiadu Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor".
- 2) Datganodd y Cynghorwyr P R Hood-Williams, L James, S E Keeton, P Lloyd, N L Matthews ac A H Stevens gysylltiad personol â Chofnod Rhif 105, "Grŵp Cynghori AoHNE Gŵyr - Diwygiadau i'r Cylch Gorchwyl".
- 3) Datganodd y Cynghorydd A Davis, P Downing, A S Lewis a T M White gysylltiad personol â Chofnod Rhif 107, "Gosod Rhenti'r Cyfrif Refeniw Tai (CRT) 2023/24".
- 4) Datganodd y Cynghorydd T J Hennegan gysylltiad personol â rhagfarnol â Chofnod Rhif 107, "Gosod Rhenti'r Cyfrif Refeniw Tai (CRT) 2023/24" a gadawodd y cyfarfod wrth i hyn gael ei ystyried.

101. Cyhoeddiadau'r Aelod Llywyddol.

a) **Lillian Lloyd, cyn-Faeres a chyn-Arglwydd Faeres**

Adroddodd yr Aelod Llywydd gyda thristwch am farwolaeth ddiweddar Lillian Lloyd, y cyn Faeres a'r cyn-Arglwyddes Faeres. Roedd Lillian Lloyd yn wraig i'r Henadur Anrhydeddus, y cyn-Gynghorydd a'r cyn-Faer a'r cyn-Arglwydd Faer, Alan Lloyd ac yn fam i'r cyn-Gynghorydd Clive Lloyd.

b) **Anrhydeddau'r Flwyddyn Newydd**

Cyfeiriodd yr Aelod Llywyddol at Ddinasyddion Abertawe a oedd wedi derbyn dyfarniadau yn Anrhydeddau'r Flwyddyn Newydd.

a) **Cadlywydd Urdd yr Ymerodraeth Brydeinig (OBE)**

- i) Simon Phillip Tse. Prif Weithredwr, Gwasanaeth Masnachol y Goron. Am wasanaethau i'r Sector Cyhoeddus ac i Gydraddoldeb Hiliol.

b) **Aelod Urdd yr Ymerodraeth Brydeinig (MBE)**

- i) Dr Mohammed Qasim. Darlithydd a Swyddog Lles, Coleg Gŵyr, Abertawe. Am wasanaethau i Ymchwil Academaidd ac i Bobl Ifanc

c) Gwobrau Buddsoddiadau Cronfeydd Pensiwn Awdurdodau Lleol (CPALI) 2022

Dywedodd yr Aelod Llywyddol fod Tîm Cronfa Bensiwn y cyngor wedi ennill Gwobr y Strategaeth Newid Hinsawdd Orau yng Ngwobrau Buddsoddiadau Cronfeydd Pensiwn Awdurdodau Lleol (CPALI) 2022. Roedd y Wobr ar gyfer y camau breision sy'n cael eu gwneud tuag at gyflawni portffolio buddsoddiadau sero net erbyn 2037. Mae Tîm y Gronfa Bensiwn yn gofalu am bensiynau 48,000 o aelodau gyda chynllun gwerth £2.9bn. Roedd Tîm y Gronfa Bensiwn hefyd ar restr fer CPALI ar gyfer Cronfa Bensiwn y Flwyddyn a'r Strategaeth Fuddsoddi Orau.

ch) Yvonne Lewis, Enillydd Gwobr Jeremy Allen 2022 am Ragoriaeth mewn Trwyddedu.

Dywedodd yr Aelod Llywyddol fod Yvonne Lewis (Trwyddedu, Cyngor Abertawe) wedi ennill Gwobr Jeremy Allen 2022 am Ragoriaeth mewn Trwyddedu. Mae'r wobr gan y Sefydliad Trwyddedu a Poppleston Allen Solicitors yn agored i unrhyw un sy'n gweithio yn y maes trwyddedu a meysydd cysylltiedig ac mae'n ceisio cydnabod ymarferwyr eithriadol.

d) Eitem Frys - Gosod Rhenti'r Cyfrif Refeniw Tai (CRT) 2023/24

Dywedodd yr aelod llywyddol y derbyniwyd eitem frys ac y byddai'n cael ei hystyried yn hwyrach yn y cyfarfod.

102. Cyhoeddiadau Arweinydd y Cyngor.

a) Ymgynghoriad ar y Gyllideb

Dywedodd Arweinydd y Cyngor fod yr Ymgynghoriad ar y Gyllideb wedi cychwyn. Byddai'r cynnig ychwanegol gan Lywodraeth Cymru yn cynorthwyo gyda'r pwysau ychwanegol ond roedd y sefyllfa'n parhau i fod yn heriol. Trefnwyd y penderfyniad terfynol ar gyfer y gyllideb ar gyfer Mawrth 2023.

b) Ardoll y Gwasanaeth Tân

Dywedodd Arweinydd y Cyngor ei fod yn gefnogol o'r Gwasanaeth Tân a Gwasanaethau Brys eraill. Roedd o'r farn y dylai mwy o arian fod ar ddod oddi wrth Lywodraeth y DU i ariannu'r gwasanaethau hyn yn ddigonol. Mae Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru yn ystyried gosod ardoll o 18% ar Gyngor Abertawe, byddai hyn yn ychwanegu 2.2% at fil Treth y Cyngor ym mhob cartref.

c) Ceisiadau Codi'r Gwastad

Dywedodd Arweinydd y Cyngor fod Cyngor Abertawe yn aros am benderfyniad Llywodraeth y DU ynghylch y cais Codi'r Gwastad. Disgwylid y penderfyniad ar ddiwedd Ionawr 2023. Dywedodd eu bod yn geisiadau gwych a'i fod yn obeithiol o gael canlyniad cadarnhaol.

d) Buddsoddiad Chwaraeon a Lles

Rhoddodd Arweinydd y Cyngor ddiweddariad ar Fuddsoddiad Chwaraeon a Lles y cyngor. Dywedodd fod y cyngor wedi ymrwymo i barhau i fuddsoddi mewn parciau, ardaloedd chwarae a chyfleusterau sglefrio.

103. Cwestiynau gan y Cyhoedd.

Ni chafwyd unrhyw gwestiynau.

104. Mabwysiadu'r Cynllun Gostyngiad Treth y Cyngor.

Cyflwynodd y Swyddog Adran 151 adroddiad a oedd yn amlinellu'r gofyniad i ystyried yn flynyddol a ddylid diwygio neu ddisodli Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor presennol y cyngor a'r gofyniad naill ai i fabwysiadu cynllun newydd neu ailfabwysiadu'r cynllun presennol erbyn 31 Ionawr 2023.

Roedd yr adroddiad hefyd yn gofyn am ailfabwysiadu'r cynllun presennol fel y nodir yn Adran 3 yr adroddiad ar gyfer y cyfnod 2023/24.

Penderfynwyd:

- 1) Nodi Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a Gofynion Rhagnodedig (Cymru) 2013 ("y Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig") gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru (Senedd Cymru erbyn hyn) ar 26 Tachwedd 2013, fel y'u diwygiwyd.
- 2) Nodi'r diwygiadau i'r "Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig" a gynhwysir yn Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Gofynion Rhagnodedig a'r Cynllun Diofyn) (Cymru) (Diwygio) 2023, i'w hystyried gan Senedd Cymru ar 17 Ionawr 2023.
- 3) Nodi canlyniad yr ymarfer ymgynghori a gynhaliwyd gan y cyngor ym mis Tachwedd 2018 ar feysydd dewisol y cynllun presennol.
- 4) Y bydd meysydd dewisol y cynllun presennol (2022/23) (fel y'u nodir yn adran 3 o'r adroddiad hwn) yn aros yr un fath ar gyfer y cyfnod 2023/24.
- 5) Y bydd y cyngor yn mabwysiadu'r cynllun fel y'i nodir yn adran 3 o'r adroddiad hwn, i gynnwys unrhyw ddiwygiadau gorfodol all fod yn angenrheidiol o ganlyniad i Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Gofynion Rhagnodedig a'r Cynllun Diofyn) (Cymru) (Diwygio) 2023, yn amodol ar y rheoliadau hynny'n cael eu cymeradwyo gan Senedd Cymru ac yn dod i rym.

105. Grwp Cyngorol AoHNE Gwyr - diwygiadau i Gylch Gorchwyl.

Cyflwynodd Aelod y Cabinet dros Wasanaeth a Pherfformiad Corfforaethol adroddiad a oedd yn amlinellu rôl Partneriaeth AoHNE Gwyr gan ei fod yn cyngori

ac yn cefnogi'r cyngor yn ei reolaeth o AoHNE Gŵyr. Roedd yr adroddiad yn gofyn am ddiwygio'r cylch gorchwyl a'r gweithdrefnau sy'n nodi sut mae'r bartneriaeth yn gweithredu, yn bennaf y broses benodi ar gyfer aelodau o'r grŵp cyngori ffurfiol sy'n rhanddeiliaid.

Penderfynwyd mabwysiadu'r diwygiadau arfaethedig i Gylch Gorchwyl Partneriaeth AoHNE Gŵyr fel y'u nodir yn yr adroddiad.

106. Eitem Frys

Dywedodd yr Aelod Llywyddol, yn unol â pharagraff 100B (4)(b) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, ei bod yn meddwl y dylid trafod adroddiad "Gosod Rhenti'r Cyfrif Refeniw Tai 2023/24" yn y cyfarfod fel mater o frys.

107. Housing Revenue Account (HRA) Rent Setting 2023/24

Rheswm dros y mater brys: Cafodd Rheoliadau Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016 (Diwygio Atodlen 9A) 2022 ei rhoi ar waith ar 1 Rhagfyr 2022. Cyflwynodd y Ddeddf gyfnod hysbysiad statudol newydd o 2 fis. Rhaid cymeradwyo'r adroddiad cyn diwedd mis Ionawr er mwyn sicrhau bod y cyngor yn bodloni'r gofynion statudol am hysbysiad yn y Ddeddf.

Cyflwynodd y Pennaeth Tai ac Iechyd y Cyhoedd adroddiad a oedd yn cynnig cynnydd mewn rhenti a ffioedd a thaliadau ar gyfer eiddo yn y Cyfrif Refeniw Tai (CRT) ar gyfer 2023/24.

Penderfynwyd:

- 1) Cymeradwyo'r cynnydd arfaethedig mewn rhenti a ffioedd a thaliadau ar gyfer tai'r cyngor:
 - i) Cynyddu rhenti'n unol â pholisi Llywodraeth Cymru fel y nodwyd yn Adran 3.1 yr adroddiad.
 - ii) Cymeradwyo ffioedd, taliadau a lwfansau fel y'u hamlinellir yn Adran 3.2 yr adroddiad.

Daeth y cyfarfod I ben am 5.35 pm

Cadeirydd